

INTRESSERAD AV ATT VIDAREUTBILDA DIG?

**Så här söker du
omställningsstudiestödet**

© Landsorganisationen i Sverige 2025
Illustrationer: Pushing Buttons, pushingbuttons.se
Tryck: Bantorget Grafiska AB, Stockholm 2025
ISBN 978-91-566-3716-2

Vad är omställningsstudiestödet?

Omställningsstudiestödet (OSS) är ett nytt studiestöd för vuxna som har eller nyligen har haft ett arbete. OSS är betydligt mer generöst än det ordinarie studiestödet, som främst är anpassat till ungdomar, och gör det ekonomiskt möjligt för vuxna att studera mitt i arbetslivet.

Det är du själv som väljer om du vill studera. Du behöver inte vara uppsagd eller arbetslös för att studera med OSS. Har du ett jobb kan du begära tjänstledigt för studier och OSS täcker en stor del av den förlorade lönen. Dessutom har möjligheterna att studera på deltid förbättrats och då kan du fortsätta att arbeta på deltid under studietiden.

**” Kanske vill du vidareutbilda dig inom ditt yrke?
Eller byta till ett annat?**

OSS är en fantastisk möjlighet. Du kan välja i stort sett vilken utbildning du vill så länge du uppfyller villkoren för att få OSS och att utbildningen bedöms stärka din ställning på arbetsmarknaden. Kanske vill du vidareutbilda dig inom ditt yrke? Eller byta till ett annat? Det finns en stor mängd utbildningar att välja mellan.

Du behöver inte anpassa dig efter vad din nuvarande arbetsgivare har för kompetensbehov och din arbetsgivare måste inte godkänna vilken utbildning du ska gå. Och det finns inga krav att du behöver byta jobb efter utbildningen.

OSS har förhandlats fram av arbetsmarknadens parter – LO, PTK och Svenskt Näringsliv – tillsammans med staten.

Varför är det viktigt med utbildning?

Arbetsmarknaden förändras hela tiden. Nya jobb skapas medan andra försvinner. Och så har det alltid varit. Ibland går förändringarna snabbare, ibland lite långsammare. Men det finns knappast något yrke där arbetsuppgifterna inte ändras under ett helt arbetsliv. Våra yrken kanske kommer att utföras på ett annat sätt, med andra verktyg och arbetsmetoder. Det betyder också att utbildnings- och kompetenskraven för många jobb kommer att förändras med tiden.

Därför kommer de flesta av oss att upptäcka att vi ibland behöver fylla på med nya kunskaper. Med en aktuell och efterfrågad yrkesutbildning minskar riskerna att bli uppsagd. Skulle du ändå förlora jobbet är chanserna goda att snabbt hitta ett nytt jobb. Utbildningen ger dig också dokument som visar att du har goda och relevanta yrkeskunskaper.

Utbildning är en bra grund för att byta jobb till något som du hellre vill arbeta med. Utbildningen stärker din ställning på arbetsmarknaden och ökar möjligheterna att välja – och välja bort – olika arbetsgivare.

Arbetsgivarens ansvar

Vi lär oss nya saker på många olika sätt. Att ha relevanta yrkeskunskaper handlar givetvis inte enbart om att delta i vuxenutbildningar utanför arbetstid. Det är också nödvändigt att vi får chans att lära oss nya saker och utvecklas på jobbet.

Det är din arbetsgivare som har ansvaret att se till att du har de kunskaper som krävs för att utföra dina nuvarande och framtida arbetsuppgifter där du jobbar. Det betyder att din arbetsgivare, om behov finns, ska erbjuda dig att delta i personalutbildningar på betald arbetstid.

Du ska alltså inte ta tjänstledigt och ansöka om OSS för att gå en utbildning som din arbetsgivare tycker att du bör gå för att kunna fortsätta att utföra dina arbetsuppgifter på din arbetsplats. En sådan utbildning ska din arbetsgivare betala för.

Vem kan söka?

Det finns några villkor som du behöver uppfylla för att kunna få OSS. I huvudsak handlar det om att du ska ha eller nyligen ha haft ett arbete, och att utbildningen bedöms stärka din ställning på arbetsmarknaden. Det spelar ingen roll om du har en tillsvidare- eller tidsbegränsad anställning.

- > Du ska vara mellan 27 och 62 år.
- > Du ska ha arbetat i minst 8 av de senaste 14 åren.
- > Du ska ha arbetat i minst 12 av de senaste 24 månaderna.

Det räcker med att du har arbetat deltid. Har du varit föräldraledig eller sjukskriven räknas detta som arbete i som mest 24 månader.

Det är din omställningsorganisation som bedömer om utbildningen stärker din ställning på arbetsmarknaden.

FAKTA

Omställningsorganisationerna ägs gemensamt av fack och arbetsgivare

Omställningsorganisationerna ägs av fackförbund och arbetsgivarorganisationer. Dit kan du vända dig om du har en anställning eller har blivit uppsagd. Där får du bland annat kostnadsfri vägledning inför studier eller hjälp att hitta ett nytt jobb.

Är du osäker på vilken omställningsorganisation du tillhör kan du fråga ditt fackförbund eller söka på hittaomstallningsorg.se.

Vad kan jag studera?

Det finns en stor mängd utbildningar att välja mellan. Det kan vara utbildningar på gymnasienivå, som komvux, yrkesvux och folkhögskolor, eller eftergymnasiala utbildningar på yrkeshögskolan och högskolor samt universitet. Du kan inte få OSS för studier utomlands.

Hur länge kan jag studera?

Du kan studera som mest 44 heltidsveckor med OSS. Det motsvarar två terminer. Men du behöver inte använda alla veckor vid samma tillfälle. I många fall kan det räcka med en kortare utbildning som kompletterar de kunskaper du redan har.

Du väljer själv om du vill studera på hel- eller deltid. Det är möjligt att studera på 20, 40, 50, 60 eller 75 procent av heltid. Om du studerar på deltid kan du varva studier och arbete. Det finns även möjligheter att studera på distans.

15 år efter att du har använt dina första 22 veckor med OSS får du tillgång till ytterligare 22 veckor. Det innebär att du kan få OSS i som mest 66 veckor under ditt arbetsliv.

44

Veckor om du studerar på heltid.

66

Veckor om du studerar på 75 procent.

88

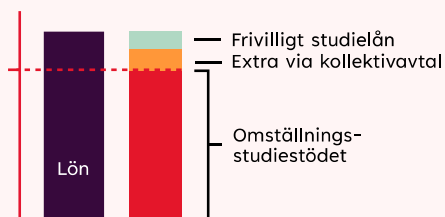
Veckor om du studerar på halvtid.

Hur mycket pengar får jag?

Bidrag från OSS

Omställningsstudiestödet består av ett bidrag på 80 procent av din lön upp till ett maxbelopp. Maxbeloppet motsvarar ungefär en vanlig arbetarlön och höjs varje år (du hittar aktuella belopp på [csn.se](https://www.csn.se)). Bidraget behöver du inte betala tillbaka. Du betalar skatt på bidraget precis som du gör på lönen.

” Du får 80% av lönen i bidrag upp till ett maxbelopp.

Kompletterande studiestöd via kollektivavtal

Om du i din anställning omfattas av kollektivavtal där parterna (det vill säga fack och arbetsgivarorganisationer) har skrivit på det så kallade *Huvudavtalet* kan du få ytterligare bidrag.

Det kompletterande studiestödet får du av din omställningsorganisation. Det är ett bidrag som du får utöver OSS om du har en högre lön än maxbeloppet för OSS. Det betyder att du med OSS och kompletterande studiestöd får bidrag baserat på din lön upp till ett betydligt högre maxbelopp än enbart med OSS.

Om du vill kan du även ta studielån

Utöver bidraget från OSS kan du välja att ta studielån. Du bestämmer själv hur mycket du vill låna men det finns ett maxbelopp. Tänk på att bidraget och lånet tillsammans inte får överstiga din lön.

Lånet ska du betala tillbaka och återbetalningen börjar tidigast sex månader efter avslutade studier.

Sammanfattningsvis betyder detta att pengarna från OSS och studielånet, inte minst om du också får det kompletterande studiestödet från din omställningsorganisation, täcker i stort sett hela din lön under studietiden.

Så här söker du

1. Börja med att kontakta din omställningsorganisation. Där får du kostnadsfri studie- och yrkesvägledning som hjälper dig att hitta lämpliga utbildningar utifrån din kompetens och vilket yrke du är intresserad av.
2. När du har hittat rätt utbildning skickar du in en ansökan till utbildningsanordnaren.
3. Ansök om OSS hos Centrala studiestödsnämnden (CSN).
4. Din omställningsorganisation tar fram yttrandet som intygar att dina studier kommer stärka din ställning på arbetsmarknaden och skickar det till CSN.
5. CSN bedömer din ansökan och beslutar om ditt omställningsstudiestöd.

Tänk på att det finns två ansökningsomgångar till CSN per år (med start 1 april och 1 oktober). Välj den ansökningsomgång som passar studiestarten.

Ansök om tjänstledighet

Innan du ska börja studera ska du begära tjänstledigt för studier. Det bör du göra i så god tid som möjligt.

Alla anställda har rätt till studieledighet enligt studieledighetslagen. Det gäller både heltids- och deltidsstudier. Det enda kravet är att du har varit anställd hos arbetsgivaren de senaste sex månaderna eller sammanlagt minst tolv månader under de senaste två åren. Din arbetsgivare kan inte neka dig studieledighet, men arbetsgivaren har rätt att skjuta upp ledigheten ett antal månader.

Validering

Vi lär oss ständigt nya saker, inte minst på jobbet. Har du hunnit arbeta ett antal år har du högre kompetens än vad din tidigare utbildning visar.

Din omställningsorganisation kan hjälpa dig att validera dina kunskaper. Det är ett bra sätt att få dina faktiska kunskaper erkända, bedömda och dokumenterade. Det kan ge dig behörighet till en utbildning eller ett yrke. Det blir också lättare att hitta just den utbildning du vill gå. Och kanske kan du tillgodoräkna dig delar av utbildningen och korta ner studietiden.

HÄR HITTAR DU MER INFORMATION

Omställningsorganisationer:

- > Trygghetsfonden TSL för privatanställda arbetare: tsl.se
- > Omställningsfonden för offentliganställda: omstallningsfonden.se
- > CIKO för arbetare i kooperativ och idéburen verksamhet: ciko.se
- > Hitta rätt omställningsorganisation: hittaomstallningsorg.se

Övrigt:

- > Centrala studiestödsnämnden: csn.se
- > Testa dina möjligheter att få OSS: testaomstudiestod.se
- > Se hur mycket pengar du kan få: berakningssnuran.se/calculator
- > Du kan också kontakta ditt fackförbund om du har frågor

Omställningsstudiestödet är en fantastisk möjlighet för dig som har fyllt 27 år och som vill vidareutbilda dig inom din bransch eller byta till ett nytt yrke. Det finns en stor mängd kortare och längre utbildningar att välja mellan.

Du får 80 procent av din lön i bidrag upp till ett maxbelopp. Bidraget behöver du inte betala tillbaka. Omfattas du av det så kallade *Huvudavtalet* kan du få ytterligare bidrag från din omställningsorganisation. Tar du även studielån täcks i stort sett hela din lön under studietiden.

